

ZONDAG 50

Het gebed om dagelijks brood

Psalm 37 : 2 en 3
Lezen: Matth. 6: 5v.v.
Psalm 147 : 5 en 6
Psalm 145 : 3 en 5
Psalm 90 : 9

Geliefden, wij worden thans geroepen te prediken over Zondag 50 van onze Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 125.

Vraag 125: Welke is de vierde bede?

Antwoord: Geef ons heden ons dagelijks brood. Dat is: Wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen, opdat wij daardoor erkennen, dat Gij de enige oorsprong alles goeds zijt, en dat noch onze zorg en arbeid, noch Uw gaven, zonder Uw zegen ons gedijen, en dat wij derhalve ons vertrouwen van alle schepselen aftrekken en op U alleen stellen.

Deze vierde bede is:

1. Een bede om brood
2. Een bede om Gods zegen over het brood
3. Een bede om de God, die ons het brood geeft, in alles te vertrouwen.

De eerste drie beden in het "Onze Vader" hebben we zondag na zondag behandeld. Deze eerste drie beden gingen over de heiliging van de Naam van God, de bede om de komst van Zijn koninkrijk en tenslotte de bede, dat Zijn Woord, of "Zijn wil" gedaan mocht worden. Dat Zijn wil door ons geschieden mocht. En nu staat er tussen: En geef ons heden ons dagelijks brood. Daarna wordt het ineens weer veel geestelijker, wanneer het gaat het over vergeving van schuld, en van zonde. Tussen die eerste drie en die laatste bede staat dus deze bede om brood. De roomse kerk heeft een tijd lang volgehouden, dat men dit geestelijk moest verstaan. Dat de inhoud van deze bede was, dat het sacrament van de heilige mis, de hostie dus, altijd aan de gelovigen zou kunnen worden uitgedeeld. Dan is het dus, wat men noemt, "vergeestelijkt". Maar onze onderwijzer heeft, zonder omwegen, gedacht en gesproken over gewoon dagelijks brood. Geef ons heden ons dagelijks brood. Dat gewone brood, waar we naar het lichaam van moeten leven. Nu lijkt het een beetje

vreemd, dat ná de beden voor de heerlijkheid van God, de eer van God, de komst van Zijn rijk, ineens zo'n bede om het stoffelijke, gevoegd wordt. Wij zouden dit misschien niet zo gedaan hebben. We zouden het ook misschien niet gedurfd hebben, om zomaar, nadat je vraagt: Heere, dat Uw koninkrijk kome, Uw Naam geheilgd worde, Uw wil geschiede, dat daar direkt op volgt: Heere, geef ons dan ook leven; geef ons dan ook brood om te leven. God heeft dit echter wel zo gedaan. God maakt daarin geen scheiding.

Hij predikt de armen het Evangelie, en Hij zorgt ook, dat ze brood krijgen. Hij zegt niet alleen, dat Hij ons naar onze ziel van de zonde verlost en in Zijn heerlijkheid zal opnemen, maar Hij zegt ook: je hoeft je geen zorgen te maken voor het lichaam. Want Ik zorg voor u! Ik zal voor brood zorgen en Ik zal voor drinken zorgen. En dat is niet te gering voor God, voor die grote God van de hemel en van de aarde. Die zegt nu tegen Zijn kinderen: Maak je maar geen zorgen, want Ik zorg voor je. Je hoeft zelfs niet bezorgd te zijn over hetgeen, wat morgen zijn zal. Ik zal voor je zorgen.

Jezus heeft ook hierin het hart van Zijn Vader gekend en gesproken naar de wil van Zijn Vader. Als Hij Zijn discipelen en ook ons deze bede op de lippen legt, dan vertolkt Hij ook hiermee de gevoelens van het hart van de Vader. Dan laat Hij hiermee uitkomen: Vader zorgt voor u. Die hemelse Vader, indien gij slechts Zijn kind zijt, indien gij slechts in kinderlijke afhankelijkheid het op Vader laat aankomen, dan zorgt Hij voor u, niet alleen voor uw ziel, maar ook voor uw lichaam. Ook voor uw brood, dat heel gewone dagelijkse brood met alles, wat God in Zijn goedheid ons daarbij schenkt.

Het heeft ook deze betekenis: hoe zouden we ooit dienstbaar kunnen zijn in Gods koninkrijk, hoe zouden we ooit de eer van Gods naam kunnen be-ogen, hoe zouden we hier op de aarde Gods wil kunnen doen, als ons lichaam niet onderhouden werd door God? Het is vaak zo, dat door omstandigheden, waarin ons lichaam komt door ziekte en ellende, door moeite en zorg, dat we juist zo afgetrokken worden van de dingen die boven zijn. Een lichaam dat gekweld wordt door honger, door pijn, door dorst, door vermoeheid, en door ellende, is meer dan ooit onvatbaar voor geestelijke dingen. Het is ook niet bekwaam om, in de strijd Godes, genoegzaam en goed te strijden. Daarom heeft de Heere ons ook gewezen op onze jonge en gezonde dagen, om Hem dan te zoeken, want Hij zegt: als die kwade dagen komen, dan heb je zoveel met je lichaam te doen, en dan heb je zoveel te stellen met je kwaal, dan zul je aan geestelijke dingen niet meer denken. Althans niet meer zovéél denken, want dan zul je méér verlangen om van de ellende af te zijn, dan om met God verzoend te zijn. En daarom, als we geen brood hebben, als onze lichamen kwijnen, als we afgemat worden door honger en dorst, dan kunnen we ook geen getrouwe krijgsknechten van Jezus Christus zijn. Daarom, leert Jezus ons bidden, bij al dat andere: bidt óók uw Vader maar om brood!

Er is een nauw verband tussen de geestelijke spijs en tussen de lichamelijke spijs. God maakt daar geen scheiding tussen. Wij vaak wel, wij denken vaak,

dat we God alleen maar mogen vragen om puur geestelijke dingen. In vroeger dagen is dat onder de dopersen heel sterk geweest. Die dachten ongeveer zo: de Heere bemoeit zich niet met die aardse dingen. Dat laat Hij allemaal aan natuurwetten over, door welke Hij de natuur regeert en laat voortbestaan. Zorg maar, dat je ziele geborgen wordt bij God en laat dan de aarde maar voor wat het is. Laat dan de mensen maar rommelen op deze aarde, bemoei je er maar niet mee, als je ziel maar veilig gesteld is.

Dat doperse denken heeft ook zijn invloed nog in onze kringen, in onze gemeenten. De nasleep daarvan is hier en daar nog merkbaar. Waar een pure scheiding gevonden wordt, tussen zondag en maandag, tussen ons leven in de kerk en ons leven op ons werk. Mensen, die zondags hun leven zouden geven voor de zuiverheid der waarheid, zien er helemaal geen been in, om in de week puur werelds te handelen en puur werelds met hun naaste te leven. Zaken zijn zaken, zegt men dan. En dan bedoelt men: dan moet je niet te nauw met de godsdienst rekenen. Zaken zijn zaken, dan kan het er niet altijd even recht naar toegaan. Nu dat zegt de duivel en zo spreekt de wereld, ook de kerkmensen die werelds leeft.

Geliefden, zo spreekt God niet, zo leert Jezus het ons ook niet. Hij zegt tegen ons: vraagt maar aan uw Vader, die in de hemel is, om brood. Deze vraag om brood, moet je niet vergeestelijken. God geeft aan Adam brood. Hij zegt tegen Adam: de aarde is voor u, Adam. Bouw hem, en bewaar hem. Hij zal genoegzaam spijs opleveren voor u en voor uw kroost. Daar was overvloed. Er is zelfs na de zondeval nog overvloed. God heeft gezorgd en het beloofd en vastgemaakt in het Noachitisch verbond. Elke keer, als we de regenboog zien, dan zien we het sacrament van Gods trouw in dat natuurverbond. Laten we er eens aan denken. Laten we het ook onze kinderen leren. Het kan zo aangrijpend zijn, als we zo midden in ons werk staan of op de weg verkeren en we zien daar het teken van Gods trouw. Hij beloofde: de aarde zal niet meer door water ten onder gaan en voortaan zullen al de dagen des levens, zaaiing en oogst, zomer en winter, koude en hitte niet ophouden. God heeft het beloofd. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat we Hem er daarom niet voor behoeven te bidden. Wij weten, dat God de zaligheid beloofd heeft aan al Zijn kinderen en deze ook metterdaad schenkt, maar is het daarom nutteloos als we daarom bidden? Wij weten ook, dat God vergeving van zonden schenkt aan al degenen, die Hij zich ten eigendom heeft uitverkoren, maar is het daarom nutteloos daarom te vragen? Natuurlijk niet.

Al heeft God, in het Noachitisch verbond gezegd, dat er altijd spijs zijn zal op de aarde; daarom leert Hij, of moet ik zeggen, juist daardoor leert Hij, Zijn kinderen vragen: Heere, gedenk aan Uw verbond, ook aan dat natuurverbond, dat Noachitisch verbond; Heere, dat heeft U toch opgericht met de ganse aarde. In tegenstelling met het genadeverbond leven ook de heidenen onder het natuurverbond.

Ja, zult u zeggen, maar er zijn toch maar hier en daar gebieden op de aarde, waar het er toch maar ellendig naar toe gaat. Waar het maar zeer schaars is,

waar erbarmelijk weinig voedsel is. Het is waar, door de zonde is alles geschonden. Er is voedsel genoeg, maar door de zonde is alles in wanorde gekomen. Zodat op sommige plaatsen van de wereld het voedsel zich opstapelt onder andere in Nederland, we weten er soms geen raad mee. Het wordt soms op de straat geworpen, terwijl op andere plaatsen van de wereld, kinderen, ongelukkigen, smeken om een kruimeltje, om te mogen leven. Maar die wanorde is er door onze zonde. De zonde ontwricht alles. De zonde slaat alles uit het lood op deze wereld. Ook de distributie van hetgeen God zo rijkelijk op de aarde laat groeien. En nu leert God ons, te bidden, dat Hij ons brood geve. Zowel aan ons, als ook aan die mensen daar in die landen, waar honger geleden wordt. Geef ons heden ons dagelijks brood, dat is: Wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen.

U ziet wel, de onderwijzer spreekt hier over *nooddrift des lichaams*. Hij durft volmondig te zeggen, dat het hier gaat om aards brood voor ons aardse lichaam. Dat is helemaal niet in tegenstelling met het geestelijke. Hij leert ons hier vragen, om Jezus' wil brood van God te mogen ontvangen. In de eerste plaats leert Hij ons vragen: Geef dat Heere. En dan moeten we dat woord "Geef" recht verstaan. Want elk mens roept: Geef. Salomo zegt, dat de bloedzuiger twee dochters heeft, geef, geef. Zo roept ook de hele wereld. Zo roept de wereld die de band met God verbroken heeft. Die zegt: Geef, daar heb ik recht op, dat is van mij. Geef het me! Zó leert Jezus het niet. Hij leert wel zeggen: *Vader*, geef het mij. En dan zal Hij ook straks leren, dat we er een recht op hebben. Wij zondige mensen, die Gods stem gehoord hebben, die in Gods wegen wandelen, die tot Gods kinderen behoren, wij hebben recht op dagelijks brood.

O, versta me goed, dat recht hebben we gekregen. Dat recht hebben we van God gekregen. Dat hebben we niet om onze hoedanigheden, om onze werken. Wij hebben geen rechten overgehouden, geen enkel recht, geen recht op het leven en geen recht op het brood. Maar nu zegt God tegen Zijn kinderen: Kom maar aan Mijn tafel. Ik zal u verzorgen en die belofte, hebben we. O, als we de vrucht er niet van hebben, dan is dat omdat we niet vertrouwen. Die belofte, dat ons brood zeker en ons water gewis zal zijn, hebben we. Dat is niet alleen voor het Oude Testament. Dat geldt ook voor nú, voor het Nieuwe Testament. De Heere Jezus heeft Zelf gezegd in het hoofdstuk, dat is voorgelezen: Vader zorgt voor u. Ach, als je Matth. 6 leest, dan zeg je: Wat konden we het toch goed hebben, wat konden we toch onbezorgd leven, als we God toch eens vertrouwden. Als we nu helemaal echt kinderlijk vertrouwden. Als we nu eens echt kind wilden zijn voor God. Wat zou Hij dan betonen onze Vader te zijn. Want dat is in het natuurlijke ook zo. Hoeveel te hulpelozer mijn kind is, hoeveel te meer ik vader ben. Zo is het bij God ook. Hoeveel te hulpelozer nu Zijn kind is, zoveel te meer Hij Vader zijn kan, en hoeveel te meer Hij daarin geëerd wordt. Omdat we ons vaak zo zelfverzekerd gevoelen; omdat we ons vaak zo onafhankelijk gevoelen, omdat we vaak wel op eigen benen kunnen staan; is het niet in het geestelijke, dan toch in het

natuurlijke, zeggen we: moet je daarom bidden? Dat is toch het belangrijkste niet? Maar als het nu voor de Heere belangrijk genoeg is om het te geven en te zeggen: Mijn kind, vraag er maar om, zouden wij het dan niet doen? En dan staat er: Geef òns heden ons dagelijks brood. Geef ons. Heere, geef het aan mij, geef het aan mijn gezin, maar dat breidt zich ook uit tot mijn naaste. Dat is de mens, die op mijn levenspad gezet wordt, de mens, die ik in mijn leven ontmoet. De mens, die ik in mijn woonplaats ontmoet, die ik op mijn werk ontmoet, dat is mijn naaste. Maar, dat is ook de mens, die mijn pad kruist. Bijvoorbeeld in het werk der zending. Door de middelen, die wij nu hebben, zijn wij er achter gekomen, dat het in vele landen niet goed gaat, dat daar grote delen van de bevolking grote armoede tegemoet gaan. Nu plaatst God, door de moderne middelen, hen op ons pad. Nu kunnen we wel heel vroom redeneren: ja maar, die mensen kennen God niet, zij bedrijven valse godsdiensten en moeten wij, christenen nu deze mensen gaan helpen? Ze zullen misschien het voedsel maar doorbrengen in meerdere goddeloosheid tegen God.

Geliefden, dan moeten we deze les goed onthouden: dat, indien God met ons naar onze zonden handelde, wij christenen, ook de laatste hap brood gehad hadden. Indien God met ons deed, naar hetgeen wij tegen Hem gedaan hebben, dan was het met het eten afgelopen. Dan stierven we allemaal van honger. Het geldt óók voor die heidenen: Hij handelt nooit met ons naar onze zonden. Het zou te wensen zijn, dat er bij het voedsel en dat er bij het geld, wat gezonden wordt, er ook nog mensen gevonden werden, die aan die mensen gingen vertellen: Dat geeft God, dat is brood van een barmhartig Vader, Die geen lust heeft in uw dood, maar u dagelijks beweldadigt. Het zou misschien de harten van die mensen daar kunnen bewegen, om te zeggen: Wil God ons spijzigen, de God van hemel en van aarde? Welaan, dan wil ik niet langer tegen Hem zondigen. Het zou misschien een middel kunnen zijn, waardoor ook daar nog mensen tot Christus gebracht werden.

Hoe het ook zij, ze zijn op onze weg geplaatst en als wij bidden en onze kinderen leren bidden: Geef ons heden, ons dagelijks brood, dan bidden wij aan God of Hij ook door ons, deze mensen wil helpen. Dan geeft Hij het ook ons als een taak, om hierin te doen wat onze hand vindt om te doen. Ons brood, dat is een sociale bede bij uitnemendheid. Daar moeten we goed bij stil staan. We kunnen begrijpen, dat we daar ook naar moeten leven. Want als we vragen: Heere geef mij brood, geef ons brood, dan vraag ik ook: Heere, geef ook mijn concurrent zoveel inkomsten, dat die man leven kan. *Anders is het gebed ijdel.* Als we alleen maar bidden en we doen er niets mee; als ons leven in tegenstelling is met ons gebed, dan is ook ons gebed een walg in de neusgaten van God. Ons gebed is pas gebed, wanneer dat realiteit is in ons leven. Wanneer we zeggen, Heere, ook voor mijn buurman, ja zelfs voor mijn vijand, om zo kolen vuurs op zijn hoofd hopen. Niet om hem te verbranden, maar om hem door mijn liefde, door onze barmhartigheid, door het geven van ons brood, te doen buigen voor God en zijn naaste te doen liefhebben.

Dat is onze taak, daar moeten we ook in ons dagelijks leven rekening mee houden, op de plaats waar God ons gesteld heeft. Rekening mee houden in de betrekking, waarin we leven met de mensen, waar we mee werken. We zullen in ons leven laten zien, dat we hen brood gunnen en dan brood in de breedste betekenis van het woord. Zoals wij dat woord brood gebruiken, als we zeggen: Die man of dat gezin heeft goed zijn brood. Dan bedoelen we, ze hebben een behoorlijk inkomen, zodat ze alles wat ze nodig hebben kunnen kopen. Dat noemen wij "brood". Onder dit brood wordt dan natuurlijk ook begrepen: drinken en kleding, huisvesting, arbeid, waardoor we brood kunnen verkrijgen, werkgelegenheid, kortom alles, wat met mijn aards bestaan te maken heeft, wordt hier samengevat onder dat ene woord brood.

Dan vraag ik ook: Heere, geef mij brood, geef ons dagelijks brood, ook onze naaste. Ik zeg nog eens, dat moet dan ook uitkomen in het leven van een knecht tegenover de bezittingen van de baas, als hij voor zijn eten bidt. Er zijn mensen op fabrieken en op kantoren, die niet meer bidden. Dat vind ik verschrikkelijk, dat vindt God ook verschrikkelijk, dan gaat u de weg van Judas. Dan leeft u nog wel met de kerk mee, maar u openbaart helemaal niet meer, dat u tot de kerk behoren wil. Ook dat getuigenis, dat u nog door uw bidden, door het vouwen van uw handen en door het sluiten van uw ogen voor Christus, aan de wereld geeft, hebt u ook nog teniet gemaakt. Als u dan als knecht bidt voor uw brood, dan bidt u: Heere, geef dat ook de zaak van mijn baas bloeien en groeien mag. Geef hem, geef ons, hij en wij tezamen, geef ons brood. Zo bidt ook de baas, de werkgever. Als hij bidt voor zijn brood, voor zijn zaak, voor zijn werk, dan bidt hij ook voor zijn arbeiders en anders is hij geen christen. Dan zegt hij: Heere zegen me zo, dat ook de mensen, die bij mij werken zonder grote zorgen zouden mogen leven. Dat ze zoveel inkomen zouden hebben, dat ze met hun vrouwen en hun kinderen kunnen kopen, wat ze nodig hebben.

Niet, wat ze hebben willen. Want de wereld is nog niet genoeg voor een mensenhart. Maar wat we nodig hebben; wat God zegt, dat we nodig hebben. *Nooddrift*, dat staat ook in de Catechismus. Wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen. Dus, dat wil zeggen, datgene wat ik niet missen kan, want als ik dat mis, dan zal ik sterven. Ik heb brood, drinken, een huis en kleding nodig. Alles wat ik niet missen kan om te leven, dat is nooddrift. Om die dingen heeft God ons gezegd te bidden. Daar mogen we om bidden. De Heere zegt: Vraag maar aan de hemelse Vader, om die nooddrift. Daarmee is natuurlijk ook gelijk veroordeeld, om huis aan huis en akker aan akker en bezitting aan bezitting te trekken. Geef mij noch te weinig, noch teveel, maar geef mij het brood van mijn bescheiden deel. Dat is het gebed van Agur, van Salomo; dat is nog steeds, vooral in onze dagen, een ontzettend moeilijk gebed. Ja, we kunnen het wel zeggen, maar om het in de praktijk te brengen. Te weinig, dat gaat nog wel, maar: Heere, geef me ook niet teveel.

Wie is er nu bang voor voorspoed? Wie is er nu bang voor teveel? Wie durft dat nu nog aan God te vragen? Wie zegt: Heere, geef me alstublieft niet teveel

geld. Wie? Alleen die mens, die aan zichzelf ontdekt is. Alleen die mens, die de toekomst des Heeren verwacht. Alleen die mens, die weet, dat hij een schat heeft in de hemel, en daarbij leeft. Die mens heeft ook tijden in zijn leven, dat hij zegt: Heere, geef me niet teveel, Heere maak me ook niet te rijk met aardse schatten, opdat ik U niet zou laten varen, als ik mezelf met mijn geld zou bemoeien, inplaats van met de dienst van God. Geef mij noch te weinig, noch teveel. Heere wil ons met alle nooddrift des lichaams verzorgen. Geef ons heden, ons dagelijks brood. *God leert ons bij de dag leven*. Dat wil niet zeggen, dat we niet voor morgen mogen zorgen. Hier ligt het onderscheid tussen zorgen en bezorgd zijn. De Heere zegt tegen luie mensen: Ga naar de mier gij luiaard, ziet hare wegen en wordt wijs. Ziet hoe ze hun brood in de zomer bereiden. De boer, die in de zomer geen vruchten inzamelt; die het veldgewas niet inzamelt, die zal in de winter niet te eten hebben en zijn beesten zullen doodgaan van de honger. Want in de winter groeit er geen gras. In de winter groeit er niets op het veld, dat hij aan zijn dieren zou kunnen voeren. Daarom moet hij in de zomer zorgen!

Het geldt dus niet in absolute zin: leef bij de dag en denk niet aan morgen. Nee, zo niet, maar de Heere wil ons hiermee doen waken tegen de bezorgdheid. Bezorgdheid is zonde. Zorgen is een plicht. Zelfs de dieren zorgen. God heeft de redeloze dieren een instinct gegeven om hun voedsel te verzamelen voor de wintertijd, als de koude komt. Zouden wij dan, mensen naar Gods beeld geschapen, zorgeloos moeten leven? Een zorgeloos mens mag Gods zegen niet verwachten. Maar zorgen is toch iets anders dan bezorgd zijn. En nu wil de Heere hier ons bezorgd zijn veroordelen en Hij wil er ons aan ontdekken, Hij zegt: Beangstigt uw hart niet over hetgeen morgen komen zal. Zorgt, zorgt in de vreze des Heeren, maar zorgt zó, dat ge altijd blijft beseffen, dat Vader elke dag Zijn kinderen om Zijn tafel roept. Dat Hij u spijze geeft en dat Hij uw lichaam met alle nooddrift verzorgt.

Geef ons heden ons dagelijks brood. We hebben straks al gezegd, hier in dit gebed komt openbaar, dat we een recht hebben op ons brood. Versta me nu goed, het is een genaderecht, het is een gekregen recht, maar het is dan toch een kinderrecht. Het is echt "recht". Want al heeft mijn kleine kind niets verdiend, al heeft hij het zichzelf niet waardig gemaakt, dat ik hem voedsel voor zou zetten, hij heeft toch "recht" bij mij in huis. En hij mag toch vragen om voedsel. Waarom? Niet omdat hij het verdiend heeft, maar omdat ik zijn vader ben en omdat ik voor hem, voor haar moet zorgen. Zo ook Gods kinderen, omdat God hun Vader is, mogen ze zeggen: Vader, zorg toch voor ons. Heere geef ons ons dagelijks brood. Christus' bloed is op de aarde nedergedropen, opdat de aarde vrucht zou voortbrengen en opdat al degenen, die in Hem geloven, het deel der kinderen uit 's Vaders hand zouden ontvangen. Daarom, leren wij onze kinderen bidden: Heere, zegen deze spijze om Jezus' wil. Omdat het alleen is door Hem, dat we, als Zijn gemeente dit mogen ontvangen. Geen ijdele zorg, hebben we straks gezongen, doe ons van het heilspoor dwalen. Houdt in uw weg het oog op God gericht.

Leef zo bij de dag. Zeg niet als de rijke dwaas: Mijn ziel heeft goederen opgelegd voor vele jaren, eet, drink en wees vrolijk. Want dan zegt God: In deze nacht zal men uw ziel van u afeisen en al uw goed, wiens zal het zijn?

De aarde is betrokken geweest bij het offer. Christus' gerechtigheid, Christus' heiligheid is de gerechtigheid en de heiligheid van Zijn volk, maar Christus' offer is ook gegaan over de verloren wereld. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde, die komen zal, is de vrucht van Christus' offerande. En dat de aarde nog spijs voortbrengt voor Gods kinderen, is, omdat Jezus' bloed de aarde doordrenkt heeft. Staan we er bij stil? Vertedert het ons hart? Doet het ons opzien naar Zijn trouwe Vaderhand? Geef ons elke dag, zoveel als we nodig hebben. Alle nooddrift des lichaams, brood en zaad en werk voor onze handen. Opdat wij daardoor erkennen, dat Gij de enige oorsprong van al het goed zijt, en dat noch onze zorg en arbeid, noch Uw gaven zonder Uw zegen ons zullen kunnen gedijen. Dat bid ik dus, ook al staat de tafel vol, ook al is de broodschaal gevuld, dan zeggen we: Kom, laten we eerst bidden. Laat ons eerst God een zegen vragen. En dan vragen we met deze of dergelijke woorden: Heere, Vader in de hemel, geef ons heden ons dagelijks brood.

Is dat niet dwaas, als de tafel vol staat? Nee, juist niet, want hierin erkennen wij God. Als wij onze gevouwen handen uitbreiden over de welvoorzien dis, dan is dit een bekentenis: Vader dit hebben wij van U. God in de hemel, dit hebt U aan ons gegeven. We hebben er geen recht op, we hebben het duizendmaal verzondigd, maar nu geeft U het, zodat we tot verzadiging toe mogen eten en drinken. Heb dank Heere, want dit is van U afdalende. Want, staat er: noch onze zorg.... Zorg in ons gezin, voor onze kinderen, zorg in onze zaak, zorg in onze betrekking, die God ons gegeven heeft. Noch onze arbeid, die wij besteden aan het verkrijgen van brood en alles wat er mee samen hangt, noch Uw gaven, zullen zonder Uw zegen ons gedijen.

Dat wil zeggen: Heere al zouden we nu een gevulde kast hebben en al zouden we nu een gevulde portemonnaie hebben en al zouden we met die rijke dwaas kunnen zeggen: Ik heb mijn schapjes op het droge; Heere, als Uw zegen er niet in is, dan baat het me niet, dan gedijt het me niet. Noch kunde, noch knapheid, noch geluk, zoals de wereld het noemt, baat me, als Gij er Uw zegen niet aan geeft. Beseffen we dit wel? 't Wordt zo vaak gezegd, dat zonder de zegen van God, dat brood, zonder dat God er zijn gunst aan geeft, ons lichaam niet gedijen zal. En al zouden we dan volop brood hebben, al zouden we volop kracht hebben uit het brood en God onthoudt ons Zijn zegen, wie zijn we dan nog? Dan maken we ons zelf rijp voor het verderf, dan gaan we met snelle schreden de weg naar de ondergang. Want, wat we nodig hebben bij brood, bij ons geld, bij onze mooie woning, bij alles wat we van God gekregen hebben, dat is de zegen van God. Dat is die goedgunstige gezindheid Gods jegens een zondaar.

We zouden volop kunnen hebben en toch de zegen kunnen missen en wat zijn we dan arm. Jongens en meisjes, denk je daar wel eens aan? Je hebt je diploma's gehaald, je krijgt een prachtige betrekking, de zaken gaan goed. Je

man, je verloofde, je vriend, je vader verdient een goed loon, zelfs zit het er dik in, dat het nog beter wordt in de toekomst, maar als Gods zegen nu gemist wordt, als nu die goedgunstige gezindheid Gods ten opzichte van u niet ervaren wordt? Heb je er dan genoeg aan, kan het je dan vol maken? Ben je dan echt tevreden, ben je dan blij en gelukkig? Als we eerlijk zijn, dan moeten we zeggen: Nee, Heere, nee. Ach, dan is het vaak zo: die geld vermeedert en die wetenschap vermeedert, die vermeedert smart. Nee, dan is Agur wijs geworden door schade en door schande. Agur, Salomo, hij kan zeggen: ik ben bijna in alle kwaad geweest. Salomo is een man die het weten kan. Goud in overvloed, maar hij zegt: Heere, noch te weinig, noch teveel, maar geef mij het brood van mijn bescheiden deel, opdat ik arm zijnde niet stele en de hand tegen U opheffe, maar opdat ik ook rijk zijnde, het voedsel niet vertrede en zegge: Wie is de Heere, dat ik Hem diene? Het brood van mijn bescheiden deel. Als Gods zegen er dan maar in ligt, als we maar Gods gunst erin mogen proeven. O, dat zou ook remmend werken op het leven van ons in deze eeuw. Daar is zo'n ongekende drang naar "brood", daar is zo'n vreselijk streven naar meer. Zagen we het maar, dat alléén de zegen van God rijk maakt.

Het zou ook remmend werken op al ons gedraaf en al ons geslaaf. Daar is geen rust meer in de wereld. De roep is: meer, meer, geef, geef. Het is als het graf, het roept nooit: het is genoeg.

Maar Gods zegen maakt rijk en dat vragen we in deze bede. Heere leg er Uw gunst in. Laat me er Uw liefde in smaken. O, dan kunnen er wel eens tijden zijn, soms in sober ingerichte huizen van Gods kinderen, soms aan een maar karig voorziene dis, dat we etende ons brood, verbrokenen des harten zijn, omdat Christus ervoor gearbeid heeft. Dat we drinkende de drank, die Hij ons gegeven heeft, met een teder gemoed ons neerbuigen en dat we zeggen: Jezus, dierbare Jezus, U dorstte aan het kruis, daarom mag ik drinken. Ja, dan gaan we het verstaan: niet te weinig noch teveel, maar alleen Gods zegen. Zonder Uw zegen zal het ons niet gedijen en dat we derhalve ons vertrouwen van alle schepselen aftrekken en op U alleen stellen. Vertrouwen op die God, die ons brood geeft, daarom bidden we.

Doch laat ons eerst zingen uit: Psalm 145 vers 3 en 5.

Ons vertrouwen van alle schepselen aftrekken en op U alleen stellen, op die God Die ons het brood geeft. Dat is moeilijk. De onderwijzer heeft dat ook wel aangevoeld, daarom heeft hij het over: "van alle schepselen aftrekken". Dat doet ons denken aan moeilijke arbeid, arbeid die met inspanning gepaard gaat. Dat is ook zo geliefden. Wij zijn daar zo maar niet van af, "van alle schepselen". Die schepselen, die ons goed doen, die schepselen van wie we het toch maar hebben moeten. Die schepselen, die voor ons werken, welke schepselen het dan ook zijn, om daar nu niet ons vertrouwen op te stellen. Dan verliezen we ook de moed niet, als die schepselen ons niet geven, wat we

er van verwacht hebben. Dan komen we ook niet in opstand tegen God, als die schepselen niet deugen, als die schepselen het niet doen, zoals we het wilden; als het door die schepselen helemaal niet komt, zoals we het graag zouden hebben.

Want dan weten we, dat Vader het niet wil, dat God in de hemel het niet wil. Vertrouwen aftrekken van alle schepselen. Ach, als we echt zouden bidden in de praktijk van ons leven: Geef ons, ook mijn buurman, zelfs mijn concurrent, en ook mijn vijand, geef ons brood, dan zouden we niet verzinken, zoals vandaag de dag in honderden sociale wetten. Dan zouden we niet tot benauwens toe worden ingesnoerd in allerlei plichten, die ons als een wet worden opgelegd. Maar, omdat we het vergeten hebben te bidden, te bidden met ons leven: Heere, zorg ook voor mijn buurman. Het ook vergeten hebben te bidden met onze hand en met onze voet, te bidden met ons verstand en met onze gaven: Heere, geef ook die man, die vrouw, die het zelf niet verdienen kan, geef hen brood, ook door mijn hand.

Ons vertrouwen daarvan aftrekken en met het hart alleen op God steunen. Op U alleen staat er. Op U alleen! Niet vertrouwen op de rijkdom of de kennis van mijzelf of van mijn baas. Niet vertrouwen op de machtige middelen, die de wereld uitgevonden heeft. Niet vertrouwen op de kunstmest en op de bestrijdingsmiddelen, op de uitvindingen, die gedaan worden, ver boven het begrip van de doorsnee mens. Niet erop vertrouwen, maar op God alleen betrouwen, dan zal het ons niet teleurstellen, als deze wereld instort. Als deze tijd van welvaart, waarin wij leven, teruggang gaat vertonen; dan zou het ons niet teleurstellen, al zouden we maar brood en water overhouden. Dan zouden we kunnen zeggen: Heere, hier hebt U mij om leren vragen en ik ben toch niet geschokt in mijn vertrouwen, want ik heb mijn vertrouwen ook niet op die schepselen gesteld. Die schepselen hebben mijn hart ook niet kunnen innemen; ik heb er mijn zaligheid niet op gebouwd ik heb ook mijn hoop er niet op gebouwd, want het was mijn alles niet. Kom, laat ons ons hart er eens bij leggen.

Is de wereld ons alles nog? Ons brood, ons huis, onze liefhebberijen, onze kleding, en al de weelde waarin we leven? Is het ons alles, hangt ons hart er aan? Vermaken we ons erin? Is het ons leven? Staan we altijd en altijd maar naar meer? Kan de prediking van Gods Woord, van Zijn Evangelie ons nu helemaal niet bewegen om, die betere, die hogere dingen te zoeken? Bedenk toch: wat uit stof is, neemt een eind. Alles vergaat: onze mooie huizen, onze gezellige huiskamers en onze welgevulde kasten en onze glimmende auto's. Dat alles vergaat. Ik zeg niet, dat u het niet hebben mag, maar ik vraag u, waar uw schat is? Als dat uw schat is, dan zal daar ook uw hart zijn. En het kan u toch niet echt blij en gelukkig maken. Er is maar één ding, dat ons hart blij en gelukkig kan maken en dat is genade. Genade van God, dat alleen kan ons hart gelukkig maken. In dit en in het toekomstige leven. Het vertrouwen van alle schepselen aftrekken, dat geldt in deze wereld voor jongens en meisjes, voor vaders en moeders, voor werkgevers en voor werknemers. Van

schepselen aftrekken, dat kost pijn, dat kost moeite, dat kost strijd. Dat kost misschien veel van je leven, maar wat baat het de mens, zo hij de gehele wereld gewint en hij lijdt schade aan zijn ziel? Dan moet je misschien je rechter oog uittrekken, dierbare dingen laten, waar je echt aan verknocht bent, maar Jezus vraagt het van u. Hij vraagt het van u ook heden! Hij vraagt alles, waar ge buiten Hem, uw hart op gezet hebt, in te leveren om Zijnentwil. Dan is het toch beter arm en berooid ten leven in te gaan, dan rijk en verrijkt in de hel neder te vallen.

O, laat het goede wat God ons geeft, voor ons geen struikelblok zijn. In de oudheid waren er bij de wedrennen mensen, die gouden ballen voor de voeten van de lopers wierpen. Gouden ballen, echt goud, ze waren ontzettend veel waard. En dan waren er, die naar zo'n bal grepen om bij hun lopen en bij hun mogelijke overwinning ook nog deze klomp goud te kunnen meedragen, maar het deed hen net de prijs verspelen. Dat goud had waarde, dat had veel waarde, maar ze misten de prijs. En zo kan het ook zijn met het goede, wat God ons geeft. Als we zo ons hart er op zetten en we er zo aan gehecht zijn, dat het het grootste deel van ons leven in beslag neemt. Dan is het als zo'n gouden bal, hij heeft waarde, duizenden guldens misschien, maar het kan u verhinderen om de prijs te halen. En weet dan: als u de prijs niet haalt aan het eind van de baan, dan moet u dat goud ook inleveren. U begrijpt wel, wat ik bedoel.

Ook als u geen vrede met God hebt, door het bloed van de Heere Jezus Christus, moet u de wereld verlaten. Als u dan straks in uw doodkist gelegd wordt, dan zitten in uw doodshemd geen zakken. U kunt niets, maar dan ook niets meenemen, dat uw ziel kan redden van het verderf. Denk daarom! We weten zoveel, waar we toch aan voorbij leven. Daarom mag ik het u zeggen uit de liefde van Christus. Denk erom: wie Christus niet gewint, wie de prijs niet gewint, zal ook de wereld niet hebben. En degene, die Christus gewint, voor die ligt de nieuwe hemel en de nieuwe aarde gereed. Dus kies maar. Kies heden, wie gij dienen zult. Is de wereld uw God? Is het brood los van God, uw God? Stelt ge uw betrouwen op uw kunde, op uw knapheid, op uw wijze man, op uw zaak, op uw grote inkomen? Ge zult het straks verliezen. Ge zult God derven en ge zult de wereld derven en wat voor u overblijft, is een nameloze honger en een brandende dorst tot in alle eeuwigheid.

O, kies toch; kies toch heden, wien gij dienen zult. Kies toch Christus, kies Hem en Zijn dienst, kies Zijn volk, al zou het u dan een deel van uw brood kosten, al zou het een deel van uw naam, van uw goed kosten. Kies nooit het tijdelijk zoet voor het eeuwige goed, maar jaag naar de prijs. Leg dan af, alle last die u lichtelijk omringt, zegt de apostel. Als u gevoelt, dat het goed van de wereld u in de weg staat om zalig te worden, leg het af, het is een kleed, dat u belemmert voort te gaan op de weg des levens. Jaag naar die prijs, tot de roeping Gods, die van boven is. Stel uw betrouwen op God alleen. Wat is dat, uw vertrouwen op God stellen? Ach, dat kan ik het beste vergelijken, zo vergelijkt Christus het ook, met het hart van het kind, dat in nood tot zijn

ouders vlucht. Wat in honger schreit: Ik heb honger; wat in dorst schreit: Ik heb dorst. Wanneer het bedroefd is, dan klaagt het zijn leed en zegt: Ik ben zo bedroefd. Wanneer het verblijdt is, laat het zijn aangezicht zien, vol vrolijkheid. Dat is op de Heere vertrouwen, dat is in alles je weg op de Heere wentelen. Dat is zeggen: Zonder U Heere, kan ik niet verder, zonder U, kan ik niet verder op school en zonder U, kan ik niet verder op kantoor en zonder U, kan ik niet verder in mijn gezin. Zonder U, kan ik niet verder in dit leven. Heere, ik kom tot U gevloten. Neem me aan als Uw kind.

Zorg voor me, verdiend heb ik het niet. Rechten heb ik niet, want ik ben Vader altijd tot verdriet en zorg geweest. Maar dan zegt de Heere: dat weet Ik, Ik heb veertig jaar verdriet gehad van dit volk. Gods kinderen hebben God veel verdriet aangedaan in dit leven. Kinderen kunnen wel eens ontzaglijk ondankbaar zijn. Maar omdat we nu Gods kinderen zijn, daarom verdraagt Hij ook onze ontrouw, ook al hetgeen we verkeerd doen. Ook onze snode ondankbaarheid. Daarom verdraagt Hij. Geliefden, kent u die verdraagzaamheid Gods? Want dat is niet vanzelf, dat u een kind van God bent, dat is door Gods genade. Dan kent u iets van die verdraagzaamheid Gods en dan heeft die verdraagzaamheid Gods uw hart gebroken. Dan heeft de lankmoedigheid Gods uw opstand gestild. Dan heeft de Vaderlijke zorg van God, uw kinderlijk hart vertederd. En als ge dan tranen ziet in het oog van Vader, dan zal ook uw hart onder 's Vaders hand wegsmelten.

En dan zult ge uw betrouwen gaan stellen op Hem; dan zult ge het erkennen: Heere, U hebt wel als een Vader met me gehandeld, maar ik heb menigmaal niet als een kind gewandeld. Vader ik heb het niet verdiend, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor U. Ik ben het niet waard, dat U me aan Uw tafel nodigt, dat U me het brood der kinderen geeft. Vader ik heb het niet verdiend, en dan het wonder: We lezen van de verloren zoon: toen hij nog verre was, wachtte zijn Vader reeds op hem. Hij mocht aanzitten in een gekregen kleed met gekregen schoenen en een gekregen ring en hij mocht zich vermaken met gekregen spijzen. Alles uit Vaders hand, om Jezus' wil. En ze begonnen vrolijk te zijn. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.